

nødvendigt at anskaffe dem nu, og at hele dette bornholmste Rytterivæsen rimeligvis kunde undværes. Derfor har man nægtet Hestene, og jeg tager en Reservation paa Udvalgets eller i alt Fald Flertallets Beagne mod den Foranstaltning, den højtærede Minister her har truffet. — Med Hensyn til den højtærede Ministers Indvending mod Flertallets Beregninger og Vædringsforslag overfor Frederiksværk Krudtværk, er jeg i dette Øjeblik ikke i Stand til at sige, hvorvidt der muligt er begaaet en Fejl der. Er der begaaet en Fejl, skal jeg naturligvis bestrebe mig for at faa den rettet til 3dje Behandling og stille et andet Forslag igen til 3dje Behandling, hvorved det kan blive riattigt. Jeg kan ikke sige andet, end at Udvalget er naturligvis ikke videre inde i Krudtfabrikationen og har derfor maaste ikke stillet det Budget rigtig op, men vi skulle se at faa Oplysninger derom og faa det rettet, hvis der er en Fejl.

Krigsministeren (Bahrson): Jeg skal med et Par korte Bemærkninger søge at rette, hvad jeg anser for Fejlstagelse i den ærede Ordførers Ræsonnements over et Par af de Punkter, han dvælede noget længere ved. Hvad for det første angaar de 3,000 Kr. til Erstatningerne, mente den ærede Ordfører, at Krigsministeriet behøvede dem ikke; naar man nu er saa liberal, som jeg havde sagt, man var, kunde man jo godt for det Beløb, man havde, vise denne Liberalitet overfor disse Folk, der her var Tale om. Men Sagen er den, at naar man er og kan være liberal, er det f. Eks. i det bestemte Tilfælde, jeg nævnte, at en Hest er bleven dræbt o. f. v., men der maa foreligge saadanne bestemte Tilfælde af Skade. Naar der derimod ikke foreligger nogen Skade, som kan føres ind under en bestemt Kategori f. Eks., at nogle Soldater stadig vandre igennem en Mands Gaard, saa er det vanstelig, selv med en nok saa stor Liberalitet, at faa det ind under en bestemt bestaaende Form, naar der ikke foreligger en Bevilling som den, her er Tale om. — Hvad Bredvæerne angaar, vilde den ærede Ordfører specielt henføre dem til at være et Fæstningsforsvarsmiddel. Jeg tror, den ærede Ordfører tager fuldstændig fejl deri. Naar man indøver Bredvæer til at flyve f. Eks. fra Esbjerg til Kjøbenhavn, eller fra Syl-land til Kjøbenhavn, eller fra Gjedser til Kjøbenhavn, er det ikke af Hensyn til Fæstningen, men det er, fordi det er i Forsvarets Interesse i dets Almindelighed hurtigst muligt at faa Bæstet om, hvad Fjenden foretager sig, inden der endnu er tænkt paa,

om han vil angribe Fæstningen eller maaste slet ikke vil det. Marinen anstiller jo ogsaa Forsøg med Bredvæer, og de have dem ude paa Forterne for at sætte sig i Forbindelse med Land. Jeg tror altsaa, det er en noget søgt Betragtning af den ærede Ordfører, naar han specielt vil sætte Bredvæerne i Forbindelse med Fæstningen. At man ogsaa bruger dem ved Fæstningen, er en Selvfølge, ligesom man, naar man har en Fæstning og en Hær, bruger denne sidste indenfor Fæstningen, naar man er nødt dertil, men ogsaa godt kan bruge den udenfor Fæstningen, saaledes som Tilfældet jo er med vor mobile Hær. — Dampskibet til Søforterne satte den ærede Ordfører i Forbindelse med Middelfrundsfortets Bygning. Det skal jeg dog ikke indlade mig videre paa; men det forekommer mig egentlig ikke, at de to Ting have overordentlig meget med hinanden at gøre. — Hvad endelig de bornholmste Heste angaar, lod det til, at det var nyt for den ærede Ordfører, hvad jeg i saa Henseende saade. Dette forundrede mig noget. Jeg havde dog talt vidtløftigt om Sagen i en Konference, jeg havde den Ære at have med Udvalget, men det gør mig ondt, at jeg da ikke har forstaaet at vække den ærede Ordførers Opmærksomhed for min Udtalelse; jeg omtalte Sagen ganske med de samme Ord, som jeg brugte i Dag her i Tinget. Det er kun for Tingets Skyld, at jeg gentog det i Dag, ellers havde det egentlig været overflødig. Mine Udtalelser gavede Anledning til en lille Diskussion i Udvalget. Jeg erindrer f. Eks. bestemt, at det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds (Berg) i den Anledning henvendte en Bemærkning til mig og spurgte, om det ikke var Konto H. a., disse Penge skulde tages af. Altsaa, det er ikke første Gang, at den ærede Ordfører hører om denne Sag. Jeg talte netop den Gang om den, fordi jeg ikke vilde lægge Skjul paa, hvorledes man har sig ad med Sagen. Jeg anser mig for berettiget til ligesaa godt at ubstationere Heste paa Bornholm som til Eks. paa Volland. Derom har jeg ingen Tvivl. — Hertil skal jeg indskrænke mig.

Da ingen yderligere begærede Ordet, var Forhandlingen sluttet.

Formanden (Høgshov): Jeg skal forud for Afstemningen bemærke, at flere af Afstemningspunkterne vil jeg efter Aftale med Ordførerne baade for Flertallet og Mindretallet og den højtærede Krigsminister lade blive afgjorte ved Afstemning over et enkelt Punkt; saaledes vil med Hensyn til